

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Adómiseria.

Debreczen, április 26.

(d) Széll Kálmán miniszterelnök az az ember, aki nemcsak kimondja, de meg is követeli az igaz szót. — Széll Kálmán nem követeli senkitől, hogy ki ne mondja, ami a szívében van, kivált ha meg van győződve, hogy amit mond, — az: igazság. Hát mi is bátorságot veszünk, hogy miniszterelnökünk ezen nem mindennapi erényét felhasználatlanul ne hagyjuk és panaszt tegyünk nála oly ügyben, amely tulajdonképpen a pénzügyi tárczába vág; tudomásunkkal azonban a pénzügyminiszteriumban olyan sajtóiroda, melyben minden lapot elolvassanak és kijegyeznének, nincs, a miniszterelnökségnél pedig van, ezimezzük e cikkünket a miniszterelnökséghez, hogy ott kijegyeztetve, a pénzügyminiszternek átküldessék.

Épen most folynak az adókivetések, tehát meg akarjuk ragadni az alkalmat. Vannak ugyanis adót fizető állampolgárok, kik ilyenkor vagy nincsenek otthon, vagy nem jól értesülnek, vagy egyáltalában nem is értesülnek, avagy tele levén a fejük

gonddal, idejében nem szólalnak föl s egyszer csak megkapják az intést: ennyi és ennyi adót fizess le nyolcz nap alatt, különben se irgalom, se kegyelem!

Egynémely hazánkfia ilyenkor mérőn kétségbeesik, mert nem ritka az eset, hogy több adót vetnek rá, mint amennyi az összes keresete, hát miből fizesse ki most már ezt az adót, s azonfelül — a mi pedig szintén nyom a latban valamit — miből éljen. Nyolczadnapra exekválják, lefoglalják amiye van, el is veszik, el is adják, mert a mely téren se irgalom, se kegyelem, az az adó!

Az illető jajgat, fűhöz-fához futkos, de mindenütt azt a választ kapja: elkéstél! Még pedig három évre késtél el! Van ugyan még egy fórum, a közigazgatási legfőbb bíróság, ahonnan azonban a felebezés négy esztendő múlva jön le és ilyen elkésési esetben rendesen azzal a záradékkal: az akasztás és kerékbetörés helybenhagyatik. Igaz ugyan, hogy az illető hullája már akkor föl is oszlott.

Na hát kérjük szépen, ez középkori eljárás, mely a velencei

tizek idejében megjárta, de a mai világban a szigornak is határa van és egy, nehéz körülmények közt elkövetett olyan mulasztásért, melyből tulajdonképpen az államnak semmi kára, három évi hivatalvesztés és koplalásra ítélni valakit, — több a soknál. Ha már az államnak arra a kis pénzre szüksége van, ám mondja ki, hogy a dolgon egy éven belül már segíteni nem lehet és elég büntetése lesz az annak azért a feledékenyséért, melyet a maga kárára elkövetett; de hogy három évig ne lehessen a dolgon segíteni és az illetéktelen nagy adót, a mely az illetőt teljesen semmivé teszi, kelljen fizetni, az már a drákói törvény-nél is szigorubb.

Ennyit voltunk bátrak azok érdekében elmondani, a kikkel megtörténhetett, avagy megtörténhetik, hogy az illetéktelenül kivetett adóról már csak akkor tudnak, mikor elkéstek, hogy az elkésésért akasztásuk fel őket lábuknál fogva, de csak egy évre, addig loghat, de három évig nem mindenki képes kiállni.

TÁRCZA.

Szóttem én is . . .

Szóttem én is álmodt, jártam én is ottan,
 A hol a dal fakad, bűvös mesehonban.
 Délibábot üztem, virágot is téptem,
 A csillag is ismert jól a csöndes éjben!
 Egy-egy rózsabimbó került mellém társul,
 Lelkemre is mámor szállt a menyországbul.
 Fürtös fóm nem pihent akkor álma romján,
 Szellőről tudtam csak, messze járt az orkán!

Szóttem én is álmodt, himes, tarka réten
 Vezetett napfényes, pázsitos ösvényen.
 Itt egy kis pacsirta, amott meg egy másik,
 Dalolt a szívemnek, eldalolt sokáig . . .
 Hanem egyszeribe elakadt a nóta,
 A szívem is bus lett, Isten a tudója,
 Megtanultam sirni könnytelen szemekkel,
 Hiszen ez az élet teljes teli szennyel.

Hiszen itt a gyom nő, haldoklik a rózsza
 Nincs, a ki ápolja, férgtől megóvja.
 Hiszen itt kacagnak, ha kenyeret kérnek:
 Adjatok valamit ennek a szegénynek.
 Itt a Halhatatlant régen eltemették
 Esmény előtt zárt az ajtó, bün a vendég.
 Tapsolnak a rutnak, s beteg szívük, lelkük,
 Ha a hit varázsa szárnyal el felettük.

Szóttem én is álmodt, olyan olyan szép volt,
 Mindenire hajlott nevetve az égbolt.
 Az Isten a poklot örökre bezárta
 Hitt mindenkit fel a boldog menyországba . . .
 Puha kenyér jutott a koldus gyerekeknek,
 Kiapadt a könyve a kaczagó szemnek
 Örök dal áradt el az egész világon . . .
 Mért is hogy csak álom?

Fliesz Henrik.

Elfeledett mult.

— Elbeszélés. —

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 Irta: Szini Péter.

IV.

Kellemes őszi nap volt. Az ég tiszta tükörét csak egy darabka felleg sem árnyalta be. A mező népes volt még. Kukoriczatorók dala rezgett a tiszta légben.

Csupán a sárguló levelek emlékeztethettek arra, hogy a természetben elérkezett a hervadás szaka.

János — mihelyt elhagyta a falut — megláttá lova lépteit s mélyen elgondolkozott.

— Estély lesz. Tizennyolczadik születés nap. Ah mily szép lehet; mily kifejlett.

A falu határában nagy erdő terült el,

melynek lombkoronái még teljes életompában zöldeltek. János arra vette utját. Ott az erdő csendes zugában; emberektől elrejtett helyen elmerenghet multja édes emlékein.

Hogy odaérkezett, megkötötte lovát egyik galagonya-bokorhoz s fáradtan ereszkedett le a zöld pázsitra.

— Istenem! — sóhajtott fel. — Mint szerettem őt! . . . Lett volna alkalmam feledni s nem tudtam. A multság zajában, társasköri vigalmakban csak az ő angyal-arcza mosolygott felém. Gyűlöltem miatta s utáltam a nőket, ha még olyan szépek lettek volna is! És most mi vár reám? . . . Meg kellene tudnom, de mi jogon menjek hozzájuk? . . .

Puskalövés riasztotta fel merengéséből. Felugrott a pázsitról s nyertő lovához közeledett.

— Ah, az átkozott vaddisznója; elmenekült! — hangzott háta megett.

Pillanat multával a bokrok sűrűjéből vadászruhába öltözött férfiú tűnt elő.

János Bérey földesurat ismerte fel benne.

— Nini! Kit látnak szemeim? . . . Ön az valóban? . . . Mikor érkezett?

János tiszteletteljesen köszönté Béreyt.

— Tegnap érkeztem késő estve. Bocsnát, hogy még nem tehettem tiszteletemet.

Herczeg Metternich-féle

Königswarti Richard-forrás

★ A világ legkitünőbb asztali vize. ★

Természetes szénsavdus tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcs-szórpellel vagy likőrrel való keverésre. Feltűnő gyógyhatású emésztési zavaroknál, ugyszintén a légeső és hughyólyag idült hurutos bántalmánál. Járványos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult. Országos főraktár és iroda: Budapest, VIII., József-körut 9. sz.

➡ Kapható helyben Geréby Fülöp utódai uraknál, mint főraktárosoknál ➡
 és minden jobb vendéglőben.

Gulner Gyula beköszöntője a parlamenti körökre rendkívül kedvező hatást tett az egyszerű, nemes tónusú beszéd a sajtóban is rendkívül figyelemre méltó megítélésben részesül. Gulner e tapintatos beszédevel, a melyből erős gondolkodás, hatalmas ereje a tetten sugárzik ki, egyszer és mindenkorra megegyeztetta azt a sok mindenféle hamis híresztelést, a melylyel a Bánffy csoport és a vele fegyverszövetséges függetlenségi kiváló egyéniségnek az államszolgálatban való helyifoglalását fogadta. Különösen jelentős Gulner beköszöntőjében az a melegség, a melylyel az államtitkár a nép érdekeinek a közigazgatásban való megóvását hangsúlyozza. E tételnek vérré kell válni a törvényhatósági közigazgatásban, a mely eddig a népet úgy kezelte, mintha az csak közigazgatási objektum lenne, nem pedig élő test, lélekkel, a melyet gondozni, vezetni kell. Gulner Gula tettereje, tapasztalata, humanos felfogása bizonyára hatalmas eszközök lesznek arra, hogy Széll Kálmán belügyi programja végre-valahára kívül is érvényesüljön.

A tolonezházak.

Európa 220.000 csavargójából Magyarországra 8000 munkaképes csavargó jut. Aztán következik a koldusok kétszer akkora száma. Pedig milyen közveszélyes hadsereg ez! Mindkettő rendkívüli rafinériával tudja elpalástolni magát. Koldus és csavargó közt azonban mégis az a lényeges különbség, hogy míg a koldus családot alapít és vagyont is szerez, a csavargó megveti a családi életet és eldorbézolva mindent, máról holnapra él.

Ezen veszélyes néposztály ellen Európa nagy államaiban megindult már az irtó háború, de e hazában boldogító paradicsom várja a hitvány munkakerülőt. Pedig óriás vagyon az, melyet évenként elvonnak a társadalomtól, mert csak a budapesti tolonezház átlag 350 lakója, számítva a beruházási összeg kamatját stb. egy napon 315 koronát egy éven át 114.965 koronát emészt fel és Magyarország 18.000 koldusa és csavargója naponként 1620 koronát, egy éven át 591.300 koronát von el a társadalomtól, s e rengeteg áldozatért egy fillért sem adnak vissza. Nálunk a csavargás legnagyobb bün-

tetése egy hóig menő elzárás, a koldulás pedig két hóig terjedhető elzárás. Ezen büntetéseket Budapesten a „tolonezház”-ban töltik ki.

Menjünk a tolonezházba. A tolonezház mai szervezetével a „munkagyűlölet háza”. A rövid tartamu büntetések végzetes eredményét ez intézet tisztán igazolja, mert 5—30-szoros visszaeséseket lehet itt följegyezni. Budapest tolonezháza a prostitúció, a csavargás és koldulás melegágya. A rövid büntetést boldogan, csevegve, elegendő tápláló étellel mellett töltik itt el azon egyének, kik télen meleg nagy helyiségekben és a mi rájuk nézve a legvonzóbb, munka nélkül „jó társaságban” élhetnek itt. Sok oly egyén is találkozik, a kik könyörögnek, hogy a kedvenc tolonezházba befogadtassanak. Igaz, ez intézet vezetője, a rendőrtanácsos ég a vágytól, hogy munkát adhasson embereinek, de ezen becses szándékát nem valósíthatja meg, mert a munkának nincs meg az anyaga, és áll az erkölestelen és közveszélyes elv, hogy az ide utalt egyének munkára nem kényszeríthetők. Ezt az elvet el kell temetni, mert senkinek sem kell annyi módot nyújtani a munkálkodásra, mint a munkakerülőnek, kit rettenetes szigorral kényszeríteni kell rendes munkára, mely biztosítsa önfentartását.

Budapest tolonezházában a benlakók — pedig mai számuk 379, mely 500-ra is szokott emelkedni, — nem dolgozhatnak, mert nincs az intézetnek külterülete, nincsenek munkahelyiségek és hiányzik az ipari munka anyaga. Itt templom, iskola, nappali és hálószoba egy helyiség. És az egész vonalon e pontnál megállott a „magyar rendszer”, mert a vidéki közigazgatási fogházak valószínűs torzintézmények és sem az állam, sem a társadalom mai napig nem gondoskodott a veszélyes néposztályoknál a „munkaszereget” házaik meghonosításáról. Tanuljunk e téren az oroszoktól és a németektől.

Oroszországban már II. Katalin cárnő egyik ukázában dologházak alapítását rendelte el, melyek feladata munkaképes csavargók és koldusok befogadása a végből, hogy saját munkájuk eredményéből megélhessenek.

E rendszernek kitűnő sikerét Oroszországban már is feljegyezték, mert 1894-ben a belügyminiszter felhívására Pétervár, Varsó, Kíev s más városok hatóságai azt válaszol-

ták, hogy városuk területén a koldulás és csavargás tetemesen csökkent a dologházak működése óta.

Ugyanazon nyomon jár Németország is. Itt épügy, mint Svájcban a csavargás és koldulás ellen kettős harc folyik, az egyik abban áll, hogy az állam a csavargók szigorú megbüntetésére végett fegyintézeteket tart fenn, ellenben a városok, a provinciák és a magánszemélyek feladata a dologházak alapítása, melyek a hitvány és közveszélyes munkakerülés megelőzését eszközölik. A német dologház a börtön kiegészítő intézménye, melynek alapföggelata az erkölcsi megjavítás.

Berlinben az ösmert és félt „zöld kocsit” a csavargót elszállítja a Rummelsburg dologházába, melyet, mint e téren mintaintézetet, nyomban azért fogok bemutatni, hogy Budapest szomszédságában mielőbb emeltessék azon intézet, melynek homlokzatán az „Ora et labora” jelige ragyogjon. E dologház 5 kilométer távolságra esik Berlinton és 30 hold földet csatoltak hozzá. Az épületeket és az udvarokat magas kőfal veszi körül. A helyiségek igen terjedelmesek, egyszerűek, jól berendezve, de felesleges dísz nélkül valók. Berlin városa ez összes épületeket 1.800.000 márka költséggel emelte, a mi nem tulságos kiadás, mert ott a szolgálati személyzetet kívül 1150 koldus és csavargó lakik. A főtisztviselők: igazgató, aligazgató, orvosok és lelkész szép külön pavillonokban laknak. A javítandó egyének mezei, kertészeti és ipari munkát végeznek. A fegyelem rendkívül szigorú, mert ha valamely egyén munkáját pontosan nem végzi, előbb kenyerre és vízre szorítják, aztán következik a magán elzárás. Egy gőzgép hozza mozgásba a konyhát, a sütő és mosóházat. A konyha nemcsak a benlakókat látja el étellel, de a szomszédos telepek munkásait is. A sütőház tavaly 845.000 kiló kenyeret készített, melyből csak 453.000 kiló fogyasztott el az intézet, a többi Berlin különböző intézetei fogyasztották el. Így a mosóház, mely állandóan 18 nőt foglalkoztat, 175.000 kiló fehérneműt fejeztett a dologház részére, azonkívül 70.000 kiló a városba szállított.

Rendkívül becses továbbá a mezőgazdasági foglalkozás, mely az elmúlt esztendőben Blankenburg és Malchov nevű tanyákon az összes költségek levonásával egy év alatt 40.000 márka tiszta hasznot hajtott. Így van

— Remélem: helyre pótolja a mulasztást. Estve ugyanis nagy társaság gyűl össze nálam. Ohajtóm, hogy önt is ott tisztelhessem.

— Részemről lesz a szerencse!

— Apropos! Nem szokott ön vadászni? Ez nemes sport!

— Sajnálattal kell kijelentem, hogy tanulmányaim gátoltak eddig benne, hogy az efféle szórakoztató foglalatosságra gondoljak.

— Igaz! . . . El is feledém, hogy ön a tudományok embere. Azt hiszem: sokra fogja vinni. Önben minden kellék feltalálható egy leendő államférfihoz.

— A bókot köszönöm, hanem a tulságos dicséret talán árthatna jövőmnek. Még én a kezdet nehézségeivel küzdök.

— Tettetett szerénység. Ön már — a mint értesültem — számtiszt lett a miniszteriumban.

— Igen!

— Ez a legszebb kezdet s ne vegye jóslásomat tulhajtott dicséretnek. Ön oszlopférfi lehet; ön nagyra viszi!

Kezét nyújtotta Jánosnak s ismételtlen figyelmezteté: — Ne feledje el helyrehozni az elmulasztott látogatást.

Jánost sértette kissé a modor, melyet Bérey részéről tapasztalt. Ugy bánt az vele, mint fejletlen iskolás gyerekekkel. Azonban nem magyarázta azt rossz indulatnak s gondolatában derék férfiúnak tartá, hogy helyzete labirinthjából kisegítette.

Midőn visszatérőben feltekintett a kastély udvarára, látta ottan a kocsik, külön-

féle alkatu hintókat, titkolhatlan örömezzett át szívében.

Végre itt lesz az alkalom találkozhatni Violával. Legyen bármint, beszélni fog vele. Ha egyszer ott lesz, majd kilesi a pillanatot, melyben háboríthatlanul találkozhatnak.

Az est elérkeztevel erősen dobogó szívvel nyitott be a kijelölt szoba ajtaján.

Fényárban uszott ott minden s a megjelent vendégek szemképrázató vegyületben hullámoztak fel s alá a tágas teremben, melyet három nagy csillár tündérfényüvé varázsolt át.

János azonban mitsem látott a fényből. Szemei oda tapadtak a gyorsan felismert, igézően szép hölgyre, ki — egy előtte ismeretlen — ifju karján lebbent tova.

Bérey kiváló előzékenységgel fogadta Jánost s bemutatva vendégeinek.

— Ah, mint megnőtt ön! — mondá a tekintetes asszony affektált göggel, midőn kezét csófolta neki az ifju. — Rég is nem volt ideháza, ugy-e?

— Öt éve mult, tekintetes asszony!

— Nem esodálom, hogy olyan állhatatos a távollétben. A kik aztán így urrá lesznek, szégyenlik a multat, ugy-e? . . . No, ne is tagadja!

— Bocsánatot kérek, asszonyom, nincs miért a multat szégyenelnem. Távollétemnek egyedüli oka hivatalos kötelességemben leli magyarázatát, mely minden időmet igénybe veszi.

A csinos, urias külsejű szép ifju feltűnt a társaság előtt s a leányos mamák titkolódzás nélkül faggták Béreyt kiléte felől.

János tanult ügyességgel foglalt helyet egyik széken s homlokára akarata ellenére feltolultak a gond fellegei.

Viola elfeledte a multat s meg sem látja őt. Egyetlen kérdőszava sines hozzá!

Azt sem tudta miképen lett vége a vacsorának. Csak Violát nézte, a hajdani játszótársát. Hogy megnőtt, megszépült, mióta nem látta! . . . Ugy szerette volna, ha a társaság eltűnik onnan, mint valami ködfoszlány s egyedül marad Violával! . . . Mennyi minden eibeszélni valója lenne!

Midőn felállt az asztaltól, cigarettát gyurt, hogy mégis foglalkozzék valamivel.

Ekkor az az ifju közelgett hozzá, kinek karján Violát látta.

— Bocsánat, uram — mondá. — Eddigelé be nem mutathattam magamat. Ön miniszteri számtiszt, a mint hallom. Szép állás. Neyem Lovánszky Tihamér.

— Én Kelme János vagyok! — felelt János röviden.

— Ön, a mint hallom, idevaló! . . . Szabad kérdenem édesatyja nevet.

— Kérem! Kelme András az apám! Egyszerű földművelő.

Lovánszky a társaság felé fordult s mosolyogva mondá:

— Szép dolog, hogy egy közönséges ember gyermeke így magas polczra felviheti. Én ugyan mindig azt mondom, hogy utóvégre ezek turnak ki bennünket minden jóvelmező hivatalból.

János arca elsápadott s vére hevesen lüktetni kezdett ereiben.

— Uram! — fordult az ifjuhoz. — Mi akar az lenni?

— Ne vegye zokon kérem. Fájdalom!

ez Algériában is, hol a francia munkakerülőköt helyezik el, a kik csupán szőlő és dohánytermelésből évenként tekintélyes tiszta hasznot hajtanak az államnak.

Ha már most azt kérdezzük, eredményeznek-e a dologházak erkölcsi sikert, a tapasztalat azt mutatja, hogy igen, mert a kik onnét kiszabadulnak, irtózva a nagy feyelemtől és szigorú munkától, már csupa félelemből is igyekeznek valamely könnyebb munkához nyulni, hogy a szigorú házába vissza ne kerüljenek. Ha pedig 90%-ka a munkakerülőknek nem javul meg, legalább áldozathozatalát azzal fizették vissza, hogy az intézett falai között munkával keresték meg kenyerüket.

Dr. Nagyiványi Fekete Gyula.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselőházi expressz-tudósítás. —

Budapest, április 25.

A képviselőház ma elintézte a végéig járó ülészak utolsó restancziáit.

Letárgyalta a Házhoz beérkezett összes fölíratokat, majd a kormány tagjai válaszoltak mindazon interpellációkra, melyeket ez ideig el nem intéztek.

A kérvények 13-ik sorjegyének Forgách Antal gr. előadó referálta.

Erdemleges vita csupán egyetlen fölírat körül volt Komárommegye a kuriai bírásokodásnak a fuvardíjak tárgyában intézkedő szakaszait törölni óhajtja. Forgách gróf, igen helyesen, azon a nézetet volt, hogy egy még életbe sem lépett törvény revíziója időelőtti volna Várjuk meg, miként válik be a hibázott intézkedés a gyakorlati életben. Ezek alapján a fölíratnak irattárba helyezését indítványozta.

A függetlenségi Thaly Ferencz nem osztotta az előadó nézetét. Az ő felfogása szerint a választók ellátásának és a fuvardíj intézményének beigtatása valóságos szégyenfoltja a törvénynek.

Radocza János, a kérvényi bizottság elnöke kért szót.

Azzal kezdte, hogy a választások tisztasága minden képviselőnek eszménye. Hiszen e cél szolgálataiban szavazta meg a parlament szinte egyhangulag a kuriai bíráskodás törvényét! Mielőtt azonban az életbe nem igazolta, hogy egyes intézkedései

hibásak, a törvény revízióját a Háznak nem ajánlhatja.

Széll Kálmán miniszterelnök általános, nagy tetszés mellett kifejtette a törvény kifogásolt intézkedéseinek való értelmét. A fuvardíjak és választók ellátása nem lesz takarója semmiféle visszaélésnek. Ezen az alapon vesztegetni nem fognak. A belügyminiszter közmegnyugvást keltett rendeleteiben intézkedett már, hogy intenczióiról teljesen tisztában legyen minden törvényhatóság. A miniszterelnök sem mondhatott egyebet, mint ezt:

— Kérem a képviselőházat, várja meg, miként fog érvényesülni ez a törvény a gyakorlatban és az életben, s ha az ellenzék aggályai beigazolásra találnak, ám tegyük meg a kellő lépéseket a választások tisztaságának biztosítására.

Molnár János és Rátkay László sem várnak sok jót a fuvardíjak intézményétől. Sok félreértéstől tartanak, mert a törvényszakasz szövege is fölöttébb homályos.

— A törvény beszél szokásos vengéglátásról, melynek költségeit azelőtt viselni tartoztak. Mi az a szokásos vendéglátás! — sóhajtott Rátkay László.

— A hány ház, annyit szokás! — magyarázta Förster Ottó.

Buzáth Ferencz egy igen eredeti és nagy derűtséget keltett indítvánnyal állt elő.

A praktikus indítvány így hangzik:

A képviselőház bizottságot küld ki, mely a szokásos ellátás alatt értendő választási étlapot megállapítja.

— Elfelelted a borlapot! — figyelmeztette őt Kubik Béla.

— A humoros indítvány azonban nem vált határozattá. A szavazás előtt szerzője visszavonta.

A Ház végre is a Forgách gróf indítványát fogadta el és ezzel a kérvényeket letárgyalta.

A Ház haladéktalanul áttért az interpellációkra. Nem kevesebb, mint nyolcz válasz volt napirenden.

Az első hármát Széll Kálmán adta meg, részben mint miniszterelnök, részben mint belügyminiszter.

A hozzá intézett kérdések az Ugoesát fenyegető inségre, a konzulátusi vizsgák tárgyaira és a választói jogosultság iránti felfolyamodásokra vonatkoztak. Valamennyi választ megnyugvással vettek tudomásul.

Mindezek után Plósz Sándor igazságügyi miniszter intézte el a hozzá intézett interpellációkat.

Zmeskál Zoltán nemrégiben egy Námesztóban elkövetett gyermekgyilkosság ügyében interpellált, mely büntényt annak idején erőnek erejével zsidó rituális gyilkosságnak igyekezett feltüntetni a komikusan élénk temperamentumu öreg ur.

— Nem akarom most fejtegetni a való és valótlán tényeknek azt a halmazát, a mit itt előadott Zmeskál ur! — mondá az igazságügyminiszter. — Mert alig tudnám magam törtéztetni, hogy bizonyos következményeket le ne vonjak, ettől pedig tartózkodni óhajtok!

Végezetül a miniszter kijelentette, hogy vérvádról beszélni egyáltalában nem lehet és az eljárás pártatlanul foly a gyilkosság ügyében.

Zmeskál ur válaszképen elpanaszolta, hogy levelezőlapot kapott, melyben azt írják neki, hogy bolondok házába való, a miért a zsidókat kereszténygyilkossággal vádolja, mert zsidó nem él kutyavérrel.

A Házban harsogó derűtség viharzott.

Az öreg ur azonban ugyancsak tüzelt:

— Tiltakozom az ellen, hogy az én véretem valaki kutyavérnek minősítse! Ha a jobboldalnak ez tetszik, nekem nem tetszik. A választ nem veszem tudomásul.

A néppárt kivételével az egész Ház tudomásul vette a miniszter választát.

Lukács László pénzügyminiszter Boda Vilmosnak egy jelentéktlenebb kérdésére válaszolt, majd pedig Wlassics Gyula kultuszminiszter felelt Madarász József interpellációjára a zalaapáti elemi iskolák ügyében, mire a Ház ülése véget ért.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Magánkihallgatás.

Bécs, április 25. A király ma délután Bourbon Alfonz herezeget magánkihallgatáson fogadta.

Uj főhadnagy.

Bécs, április 26. A hadsereg rendeleti közlönye legfőbb haduri parancsot közöl, a

a kőkény nem állithatja magáról, hogy galagonya lenne!

— Azt tudom és én nem is akarom titkolni származásomat. Tisztességes, becsületes ember az apám, ki bátran lehetne oly nagy ur, mint némely üresfejű járdataposó.

— Lehetne, ha vagyonnal meg lehetne szerezni az előkelő származást.

— Önnek nincs joga származásomat kritika tárgyává tenni! — felelt János büszke önérettel. — Én önt most vagyok szerencsés tisztelhetni első ízben. Mondja: mi kifogása ellenem?

— Semmi: kérem!... Én csak ugy hoztam fel a dolgot!... Midőn Önnek az általam igen tisztelt Viola kisasszonyhoz írott leveleit olvastam, elgondolkoztam a jövő felől s akaratlanul ötlött elmébe a tövis és galagonyáról szóló példázat.

János felelet helyett keményen arcul ütö Lovánszkyt.

— Ön jellemtelen, gyáva! Ön egy alávaló nyomorult! — kiáltá. — Ki jogosította önt fel, hogy itten ily titkokat szellőztessen?

A társaság elnémulva szemlélte a két ifju heves küzdelmét, csupán Béreyné mosolygott, ki ezt a jelenetet gonosz ügyességgel inscenizozta.

Lovánszky nem merészelté visszaadni a nyert ütést a nálánál erősebb alkatu Jánosnak, csupán szóval vagdalódzott.

— Ön erősen megsértett s bocsánatot kérek a tisztelt társaságtól, hogy hevem elragadott, de ön a kapott jutalmat kiérdemelte s ha nem oly gyáva, mint a minőnek

mutatja magát, még számolni fogunk egymással.

— Ön nem vivhat egy magasabb rangból származással. Az ilyen embernek csak kutyakorbács való! — mondá Lovánszky.

— A párbajszabályokat, ha ismerné, tudhatná, hogy ott jellemes emberre nézve, ha különben becsületes, nincsenek kivételes szabályok. De ön nyelveszkedő, gyáva s vigyázzon, hogy az a kutyakorbács ne önt érintse.

— Ejh, édes öcsém, ne heveskedjék ön! — csitította Bérey az erősen felhevült Jánost.

— Sajnálom, hogy ily tapasztalatot kellett uraságnál szereznem.

— No Istenem! — sipított fel a tekintetes asszony. — Bizony azért, hogy miniszteri számtiszt valaki, nem vetkezi le a bőrt!

— Flóra! te ne avatkozzál a dologba! — szólt közbe Bérey, kinek eszébe jutott az adósság, melyért Kelme vállalt kezesiséget.

— Miért ne avatkozzam... Legalább megtudja Kelme ur, hogy máskor mily magasra csigázza fel igényeit.

— Most már belátom az intrikát, asszonyom. Ezt a játékot ön rendezte így, hogy megszegyenítsen a társaság előtt. Nem akarom feszegetni tovább a dolgot s visszavonulok. A számadást részemről fentartom e bérenczel szemben! — mondá János Lovánszkyra mutatva.

Emelt fővel, büszkén hagyta el a termet. Csak midőn kilépett az udvarra, gondolta át tette következményét.

Mit követett el?... Felhevült állapota oly tette ragadta, melylyel örökre eltaszította magától a reményt, hogy Viola övé legyen. De hát türje-e a megalázást?... Képzelt-e oly birkatürelmű férfit, ki a vett sértésen mosolyogni tud?... Nem! Lelke nyugodt, lelkiismerete tiszta s azt a nyomortulajd meg becsületre tanítja.

Igyekezett uralkodni magán s édesanyja nem is vette észre, hogy annyira föl van háborodva.

Mikor azonban egyedül maradt, megerezték fájdalomkönyei s zokogva rebegte:

— Elfelelted! Elfelelted a multat!... Nem tudja, hogy miatta küzdöttem; miatta áldoztam föl éjemet és nappalomat!... Lehetek bármily magas hivatalban, származásom jogot ad bármelyik henzegő uracsnak lealázólag bántani velem!... De nem engedem!... Istenemre: meg fogja tudni az a nyomorult, hogy a valódi műveltség nem a származás előnye; megtudja, hogy a nem előkelő származású egyén is bír önérettel!...

A kínos valóra édes álom következett. Az álom tündére elröpítette az izgatott ifju lelkét az ábrándok fényes világába. Övé volt Viola. Kebelére zárta a szeretett hölgyet. Nagy társaság volt együtt s mindezek csak róla beszéltek; őt dicsérték, őt magasztalták. Viola olyan volt, mint egy szende virág. Szerényen borult keblére s édes önfelédten emlegette el a multat!...

Oly boldog volt János!... Miért is követi az álmok édes káprázatát kínos ébredés?... (Folyt. köv.)

mely Ulrik württembergi herceget a 4. dragonyos ezredhez főhadnagygyá nevezi ki.

Az állami számvevőszék helyszíni vizsgálatai.

Budapest, ápr. 26. Rakovszky István, az állami számvevőszék elnöke ujabban még a következő helyszíni vizsgálatokat rendelte el: Megbizta Jászffy Mihály osztálytanácsost Pupsicu Sándor számvizsgáló segédkezője mellett Kőrmöczbányán a bányahivatal, a pénzügyi hivatal és az adóhivatal kezelésének és számvitelének, Besztercebányán a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség ügyvitelének, valamint az adóhivatal és a kohóhivatal kezelésének és számvitelének megvizsgálásával. Lengyel Vilmos dr. titkár Liptó-Ujváron a főerdőhivatal, Lőcsén a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséget, az adóhivatal, az államépítészeti hivatal, a kir. ügyészséget és törvényszéki fogházat, továbbá Rózsahegyen az adóhivatal és sóhivatal, a kir. ügyészséget és törvényszéki fogházat, valamint a 15. honvédegyezred három zászlóaljának pénz- és gazdászati kezelését vizsgálja meg. — Végül Pataky László számvizsgáló vizsgálat alá veszi Pozsonyban a pénzügyigazgatóság, valamint a posta- és táviratigazgatóság mellé rendelt számvevőségek ügyvitelét, továbbá az adóhivatal, a fővámhivatal, a sóhivatal és a dohánygyár, ezenkívül Érsekújvárott és Nagyszombatban az adóhivatalok kezelését és számvitelét.

Személyi hírek.

Bécs, április 25. Bilinski lovag, az osztrák-magyar bank kormányzója, holnap este Lembergbe utazik, hogy résztvegyen a galicziai tartománygyűlés tanácskozásában.

Zára, április 25. Wittek vasutügyi miniszter ma reggel a tengerészeti hatóság Pelagosa nevű gőzösén ideérkezett. — David tábornagy, Dalmácia helytartója ma reggel Bécsbe utazott.

Abbazia, április 25. A román trónörökösnek két legkisebb gyermekével Fiumén át ideérkezett. A román trónörökös Fiuméig elébe utazott feleségének. A király a nőn várta a trónörökösét és megérkezésekor szívélyesen üdvözölte.

Elhunyt táblabíró.

Arad, ápr. 25. Roth Nándor táblabíró, mária-radnai járásbíró ma influenzában, legsebbe férfikorban, hirtelen meghalt.

A grófnő szerelme.

Budapest, április 26. Baky Gyula 41 éves ügynök, határozottan szép, daliás ember. Afféle aszszonybolondító bajusza van neki. Mint szép ember, értékesíteni akarta egyéni bájait és noha felesége, három gyermeke képezte családi környezetét, mégis egy élteesebb aszszony szívére és zsebére spekulált. Mint afféle cigány-impreszárió, valahogy kijutott Párisba és ott sorsa a híres Rimler Gyula külpolitikus-sal és a nem kevésbé híres Lazarovics Mihálylyal hozta össze.

Ez a két firma állandó összeköttetésben volt a párisi Raim Raymond grófnéval, a ki Párisban Chimay-kultuszt üzött. Ez a gazdag, de már elvirult grófné cigányokkal barátkozott éjjel-nappal és e barátkozás közben látta meg a daliás Bakyt. Egy pillanat és a grófné meghódítottnak érezte magát. Csakhamar ellátta őt nemcsak koszttal, hanem kvártélylyal is. E közben Baky sok pénzt rakott zsebre és házassággal is kecsegtette a gróf-

nét. Mikor már vagy 78 ezer frankot elszedett tőle, akkor a faképnél hagyta. A grófné erre feljelentette őt és Baky felett ma a budapesti törvényszék ítélt.

A törvényszék — mint fővárosi tudósítónk távirja — *Baky Gyulát 2 évi fegyházra* s 63,000 forint kártérítésre ítélte. Büntetésébe 7 hónapot a törvényszék betudott. Baki, ha Franciaországba megy, ugyanezen cselekményért ott is elítélik.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, április 26. Perezel Dezső elnök megnyitotta az ülést és Széll Kálmán benyújtotta ő Felsőge leiratát az ülésszak berekesztésére vonatkozólag.

Ezután Perezel Dezső terjesztette elő jelentését a harmadik ülésszokról, melyben megemlékezik a múlt évi május 17-én megnyitott ülésszak minden fontosabb mozzanatairól. Elősorolja a kormány kebelében s a Ház tagjainak sorában lemondások, elhalálozások folytán történt változásokat.

Csoportosította az egyes miniszteriumok ügyköre szerint az előterjesztéseket, melyek az ülésszak tartama alatt a Ház elé kerültek és elintéztettek.

Az ülésszak alatt a kormány tagjai összesen harmincz törvényjavaslatot adtak be, melyek közül huszonhárom nyert elintéztést és került szentesítés alá.

A tuberkulózis ellen.

Nápoly, ápr. 25. Az olasz király és királyné, a nápolyi herceg, a nápolyi hercegné és a génuai herceg jelenlétében, ma ünnepiesen megnyitották a tüdővész ellen való védekezés tárgyalására összegyűlt kongresszust a fényesen díszített és megvilágított San Carlo színházban. Ott voltak Pelloux és Baccelli miniszterek, továbbá a német, osztrák, magyar, francia, spanyol, portugál, svéd, norvég, görög, román, orosz kormányok és az Egyesült-Államok kormányának képviselői, a hatóságok fejei és számos delegátus, köztük több kiváló külföldi tudós. A királyi pár lelkes óvációkban részesült. Baccelli közoktatásügyi miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg a kongresszust. Azután Nápoly polgármestere, az egyetem rektora és a kongresszuson képviselt államok egy-egy képviselője szólalt fel.

Uj korona-kölesön kibocsátása.

Budapest, ápr. 25. Az a hír, mintha Lukács László pénzügyminiszter az új korona-kölesön kibocsátásáról csak jelentést terjesztene a képviselőház elé, félreértésen alapszik. A miniszter törvényjavaslatot fog benyújtani, a mi már az okból is szükséges, mert a beruházási kölesönről szóló törvény a kötvényeknek 3½%-os kamatozását állapította meg, míg a jelenleg kibocsátandó kölesön 4% os lesz.

Cseh-német vita.

Brünn, április 25. Az állandó bizottság mai ülésén Serényi képviselő jelentést tett a választási rend reformja ügyében kiküldött albizottság eddigi tevékenységéről. A javaslat kapcsán beható vita fejlődött.

Zacek behatóan fejtegette a németek és csehek között az egyes indítványokra nézve fölmerült ellentéteket és pártja nevében azt kívánta, hogy a németek még a mai ülésen jelentsék ki, hogy elfogadják-e a csehek indítványait.

Fux azt válaszolja, hogy a németek a német nemzetiségre nézve oly nagy fontosságú kérdésben nem tehetnek ma végleges nyilatkozatot.

Chlumeczky báró konstatálja, hogy az eredetileg fölmerült nagy eltérésekhez képest öröndetes közeledés tapasztalható a két nemzetiségi párt között és azt mondja, hogy Serényi indítványából kitűnik, hogy a

választási reform alapelveire nézve nincs lényeges eltérés a pártok között. Nincs kizárva tehát a megegyezés lehetősége, noha a mandátumok megosztásának minden esetre fontos kérdésében nézeteltérések vannak. Indokolatlan halogatásról szó sem lehet. Helytelen volna azonban a sietség, a mely az egész kiegyezést veszélyeztetheti. A szónok azt ajánlja végül, hogy most már a kuriákról szóló törvényt is vegyék tárgyalás alá.

Spiegel gróf, a kuriákról szóló törvény tárgyalására kiküldött albizottság elnöke kijelenti, hogy hajlandó ezt a bizottságot azonnal összehívni.

A bizottság erre félbeszakította tanácskozását és elhatározta, hogy azt, ha lehet pénteken, de mindenesetre a jövő hét első napjaiban folytatja.

Felmentett vádlottak.

Budapest, április 26. A Ziegler-féle gyermekgyilkossági bűnpörben az esküdtek két órai tanácskozás után meghozták az ítéletet. Nedeczky Tibor, az esküdtszék elnöke este nyolcz óra után hirdette ki, mely szerint az összes vádlottakat nem találták bűnösnek. Erre a törvényszék felmentette őket s elrendelte szabadon bocsátását. Az ítéletet a hallgatóság megéljenzte.

Elnök megkérdezte az ügyészt, hogy főlebbez-e. Kinos csönd állott be, míg Geguss ügyész gondolkozott. Később kijelentette, hogy nem felebbez. Viharos éljenzés tört ki. Ziegler átölelte Sonnenberg Paulát nagy megmegtetséssel. Legelőbb Paula távozott apja karján, utánuk más kapun Ziegler Sonnenbergnével. Az utcán 30 rendőr ügyelt fel.

A felmentetteket a kapunál a rokonok és ismerősök várták. Sonnenbergné férjével távozott, mivel nyolcz hónap óta nem beszélt. Férjének azt mondta: „Esküszöm, ártatlan vagyok!” Paula a kapunál Ziegler nővérével ölekezett össze és sirtak mindketten. Ziegler azonnal kocsiába ült s kihajtott Ujpestre. Bizonyosra mondják, hogy feleségül veszi Paulát.

Május elseje és a szocialisták.

Budapest, április 26. Május elsejét a szocialisták két táborban fogják ünnepelni. Az újjászervezett szocialdemokrata-párt ma 50.000 példányban külön felhívást intézett a munkásokhoz, hogy nem ünnepelnek együtt a denuncziánsok (besugók) csordájával, hanem május elsejét Budán ünneplik meg. A Margithidnál gyülekeznek d. u. 2 órakor s zászlók alatt, zeneszóval Kelenföldre mennek.

Törökország és az Egyesült-Államok.

New-York, április 25. A Herald jelenti Washingtonból: Griskon konstantinápolyi amerikai ügyvivőt táviratilag utasították, hogy a szultánnak az Egyesült-Államok követelésére vonatkozó ajánlatát utasítsa vissza és peremptorice követelje a kártérítési összeg megfizetését.

Zarándoklás Jeruzsálembe és Rómába.

Trieszt, április 25. Linzből és néhány más községből ma délelőtt 520 zarándok érkezett ide, a kik Jeruzsálembe igyekeznek. A zarándokok zárt körmenetben a régi Szent Antal templomba mentek, ahol imádkoztak. Azután a menet a Molo Giuseppinára ment, a hol a zarándokok a Lloyd-társaság Poseidon nevű hajójára szálltak, a mely őket Jaffába viszi, a honnan majd Jeruzsálembe mennek. A zarándokok május 15-én érkeznek vissza Triesztbe.

Róma, április 25. A pápa ma a Szent Péter templomban sok cseh zarándokot fogadott, a kik lelkes óvációkban részesítették a pápát.

Harcz a Fülöp-szigeteken.

Washington, április 25. Otis tábornok azt táviratozza, hogy az április 15-től 17-ig folyt harcokban 333 filippino esett el. Az amerikaiaknak 2 halottjuk és 4 sebesültjük volt.

A délafrikai háború.

London, április 25. A Reuter ügynökségnek jelenti Maszeruból egy tegnap este 10 órakor feladott távirat: Eddigél az északra jövő angol fölmentő sereg nem tűnt fel a láthatáron. A burok keményen ellent állnak Hart és Brabant tábornokoknak, a kik ma alig jutottak előbbre. Erősen tartja magát az a hír, hogy Olivier tábornok 1500 emberrel hátulról készül megtámadni Hart seregét.

Angol győzelem.

London, ápr. 26. Roberts jelenti Bloemfonteinből: Policorew hadosztálya tegnap este minden veszteség nélkül Rooderopba érkezett. A hadosztály felvonulását a lovaság és a lovasított tüzérség fedezte, melyek az ellenséget visszakergették és súlyos veszteséget okoztak neki. Ma reggel Waalsbanknál a lovasított csapatok átmentek a Modder folyón, hogy az általam French tábornoknak adott utasítás szerint az ellenség visszavonulását elvágják. A burok megijedve French tábornok megjelenésétől, az éj folyamán Dewetsdorpnál feladták erős állásukat, melyet ma reggel Cherneside tábornok megszállott a Hamilton parancsnoksága alatt álló lovasított gyalogság nélkül. A megszállás veszteség nélkül történt meg.

London, április 26. A vízművek közelében levő összes koppjokról elüzetett az ellenség. Highloude dandára, hogy Hamilton segítségére siessen, 24 angol mértföldnyi utat tett meg. Miután Dewetsdorp megvan szállva, Wepener körül minden valószínűség szerint nem lesznek többé nehézségek.

Irodalom.

(A Dedek-féle szentek életéből megjelent a 9. és 10-ik füzet, a melyekkel a február havi szentek leírása van befejezve. A 9-ik füzet élén Benjumea remek képe: Barzellonai szent Eulália látható. A kitűnő reprodukció teljesen érvényre emeli a kvalitásokban és fényeffektusokban kiváló alkotást. A szűz keresztire feszített alakja magasan kiemelkedik a környezetből s könnyedségével szinte égbe emelkedni látszik. Az angyalok kedves kara, a vértanu gyermek nővérének haragos duzzogása s az ítélet végrehajtásával megbízott római szenátor zavara az érzelmek legkülönbözőbb változatait keltik a szemlélőben. A 10-ik füzet teljes képe Lanfranco Giovanninak, a Caracci-féle iskola tanítványának s Corregio hívének egyik kevésbé ismert képét, Cortonai Szent Margitot mutatja be. Az elragadtatót szűzet, ki előtt megjelenik az Ur Jézus alakja, angyalok tartják karjaikban, hogy a tulvilági fény és dicsőség elviselését reá nézve lehetőbbé tegyék. Lanfranco udvávalóleg a merész távlat és az erős fény-színek nagy mestere. Jelen képe csodálatba ejt e mester tehetsége fölött, de egyúttal közvetlenül s nagy erővel hat a szívre és kedélyre. A szövegképek közül különösen kiemelendők: szent Cyrill és Method, szent Konrad, szent Aludár, damiáni szent Péter, szent Walburga apátnő és szent Géza orvosnak nagyobb részt régi fametszetek után készült képei. A legmelegben ajánljuk a gyönyörűen megírt, remekül illusztrált művet t. olvasóinknak. Kapható minden könyvkereskedésben.

A nőemancipáció áldozata.

Adjunk mindenképp néhány jellemző részletet az áldozat személyleírásából:

neve: Albert Hines,
kora: Montgomery (Alabama, Amerikában),
foglalkozása: tudós,
testalkata: szikár, köszvénytől görnyedt,
haja: kihullt,
foga: (többes számban),
családi állapota: agglagény,
szeme: rossz — ha a nőket nézi.

Ezek után vegyünk részt egy *table d'hôteon*, amelyet ott ettek Montgomery egyik szállójában. Nagv vita van épen. Azt vitatják, vajjon helyes-e az a törvény, a mely eltiltja a nőknek a férfi ingek és kurta, bő nadrágocskák viselését? . . .

Szólt Cochran kisasszony:

Ez a törvény sértést ejt a mi emberi jogainkon.

És segített neki miss Clayton.

— Gyalázat! Mit avatkoznak a törvényhozó urak a mi toalettünkbe?

És mind a ketten ezt határozták a törvény szerzője felől:

— Ostoba ember.

De szólt ekkor Albert Hines:

— Csalódnak kisasszonykám. Az az ember egyszerűen és igen helyesen megakadályozta így, hogy a nők demoralizálják a saját nemüket . . .

És tartott haragos filippikát a nőemancipáció ellen, mint amely kieszelte a női divatnak ezt az elfajulását. A bokák szabadon, közzemlére téve! Férfi nadrág! Kemény ingmell! . . . Ezt a filippikát azonban nem hallotta már a két fiatal leány. Kipirult arcczal rohantak el a teremből.

Az ebédnek vége volt. Az utczára készült Albert Hines, miután jól kidühöngte magát a nőemancipáció ruhadarabjai ellen. A kapu alatt rátoppannak Cochran és Clayton kisasszonyok.

— Itt vagy, te goromba! Te asszonysértegető! Mi demoralizálunk?

És előkapva a ruháik ránczaiból valahonnan egy-egy lovaglóveszszót: nekirontottak Albert Hines hátának. Ütötték kegyetlenül, vagy százat is huztak rája. És huztak volna talán még többet is, mert a jajgatás nem indította volna meg őket, de így szólt ekkor Albert Hines.

— Halljátok palinódiámat! Hiszen én nem vagyok a nőemancipáció ruhadarabjainak az ellensége. Belőlem csak a düh, az elkeseredés szólott, amiért hogy ama ruhadarabok viselői rám sem hederitenek, mivelhogy hajam kihullt, a fogam nemkülönben . . .

És elmondotta fönt közöltük személyleírását. De már akkor késő volt: csupa sebesre ütötték a hátát a Cochran és Clayton kisasszonyok. Ő az ágyat feküdte aztán néhány napig és így kiérdemelte a nőemancipáció áldozata czímet. Cochran és Clayton kisasszonyok ellenben, akiket néhány napra a rendőrség tisztelt vendégeiként: a nőemancipáció martírjai czímet.

HIREK.**Felhívás Debreczen sz. kir. város közönségéhez!****A házak fellobogózása a debreczeni diákkongresszus alkalmából.**

A magyar ifjuságnak holnap érkező képviselőit nem fogadhatja méltóbban és szebben Debreczen sz. kir. város közönsége, mint úgy, ha az ifjuság iránt táplált rokonszenvét, barátságát és jóindulatát külsőképen is kifejezésre juttatja a házak fellobogózása által.

A múlt években tartott kolozsvári, nagyvárad, kecskeméti diákkongresszusok alkalmával az illető

városok szintén lobogózással ünnepelték az ifjuságot, bár tudjuk, hogy Debreczen város közönségének még e példák felhozása sem szükséges, mert a tiszta magyarság olyan metropolisában, mint Debreczen, a jövő Magyarország építőjének, a felsőbb tanuló ifjuságnak 145 kiküldöttjét nem is lehet másképen fogadni, mint általános lobogó díszszel.

A kiküldöttek zöme a holnap délutáni 3 ó. 36 perces és 6 óra 26 perces pesti vonatokkal érkezik, óhajtuk, hogy legyen a bevonulásuk díszes, a nagy közönség részvéte mellett lefolyó s épen ezért kérjük a háztujadonosokat, lobogózásk fel házaikat!

— Az ev. ref. konvent ülése. A mai nap a legkomolyabb munka napja volt. Tegnap még valami ünnepélyes hangulat volt a levegőben, a mi szokott lenni az első napon mindig. Fontos tárgyak — az ev. ref. egyház tanügyének kérdései — képezték a mai gyűlés tárgyalási anyagának legnagyobb részét.

10 óra után nyitotta meg az ülést Tisza Kálmán. Jelen voltak még: Kun Bertalan, báró Bánffy Dezső, br. Vay Béla, gróf Degenfeld József, Szilágyi Dezső, Darányi Ignác, Bartók György, Kiss Áron, Antal Gábor, Sass Béla, Molnár Béla, Baksay György, György Endre, Simo Lajos, gróf Tisza István, Czike Lajos, Lengyel Imre, Baksay Sándor, Zsigmond Sándor, Meczer Béla, Molnár Albert, Léhnárt József, Dókus Ernő, Zeyk Gábor, Mezey Albert, Fejes István, Wécsey Tamás, Horthy István, Bernáth Elemér.

Tisza Kálmán felszólítására Sass Béla és György Endre konventi jegyzők a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvét felolvasták. A jegyzőkönyvet a konvent helyesnek találta s elfogadta.

Ezután az egyetemes tanügyi bizottság jelentését terjesztette elő Sass Béla, majd a prot. theologiai fakultás ügyében mutatta be az ág. ev. egyház átiratát Radácsi György előadó. Ezután a tőkeszegély-osztó bizottság jelentése következett György Endre előadó által. Összesen 4284 koronát utaltak ki. A gyűlést holnap folytatják.

— A pesti ifjuság a Csokonai-szobornál. A pesti ifjuságnak a péntek délután 6 óra 26 perces gyorsvonattal érkező 60 tagu küldöttsége a vasutól hosszú kocsisorokban egyenesen a Csokonai-szoborhoz fog vonulni, hol a pestiek nevében Tahy Endre, az Egyetemi-Kör főtitkára fog beszédet mondani és koszorút letenni. A debreczeni ifjuság nevében Boross Lajos beszél, s a Főiskolai Énekkar is köreműködik. A hazafias ünnepélyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— Bizottsági ülés. A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága 1900. év április hó 27-én d. u. 5 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart, melyen folyó ügyeket tárgyalnak.

— A debreczeni Vilmoshuszártisztek lovarünnepélye. Lapunk tegnapi számában említettük, hogy a debreczeni Vilmoshuszárezred tisztis iskolája április 28-án d. u. két órakor a sámsoni gyakorlóterén lovarünnepélyt rendez. Ezen az ünnepélyen négy verseny lesz. Az első versenyben, amely díjlovagolás lesz, részt vesznek: Ferencz József braganzai herceg, Vogel Viktor főhadnagy, báró Eiselsberg főhadnagy, gróf Haller hadnagy, báró Capri hadnagy, Worisek Ernő hadnagy és Figer Emil hadnagy, Kolosi Gerey Lajos tiszthelyettes. — A második verseny díjgratásban részt vesznek: Ferencz József braganzai herceg, Máriássy őrnagy, Vogel Viktor főhadnagy, gróf Hal-

ler hadnagy, báró Capri hadnagy, Fieger Emil hadnagy, Worisek Ernő hadnagy, Kolossy Gerey Lajos tiszthelyettes. A harmadik *jeu de barre*-ban részt vesznek az első csoportban: gróf Haller hadnagy, báró Eiselsberg főhadnagy és Worisek Ernő hadnagy; a második csoportban: Ferencz József braganzai herceg, báró Capri hadnagy és Kolossy Gerey Lajos tiszthelyettes. A negyedik verseny *sikverseny* 7 kilométer távolsággal, súlykiegyenlítés nélkül, mini mális súly 72 kilogramm! Részt vesznek benne: Máriaassy őrnagy, Strada Gyula főhadnagy, Ferencz József braganzai herceg, Vogel főhadnagy, báró Capri, gróf Haller és Fieger Emil hadnagyok. Az ünnepélyt a Vilmos ezred szűk körben rendezik s azon csak meghívott vendégek jelenhetnek meg.

— **Személyi hir.** *Csesznák* Benő kerületi parancsnok, altábornagy tegnap Debreczenben időzött s szemlét tartott a 3. h. gy. e. felett.

— **Állomáshelyek névvaltoztatása.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán az évi május hó 1-től kezdve a budapest-szolnoki vonalon fekvő Szecső állomás neve Tápió Szecső-re, a szolnok-nagyvárad-i vonalon fekvő Saáp állomás neve Sáp-ra, a szajol-aradi vonalon fekvő Mező-Tur állomás neve Mezőtur-ra, Mező-Berény állomás neve Mezőberény-re, Csaba állomás neve Békéscsaba-ra, a nagyvárad-szegedi vonalon fekvő Szalonta állomás neve Nagy-Szalonta-ra fog változtatni.

— **Pályadíjazott cikkek.** A Magyar Nyomdászok Évkönyvében közlendő cikkre pályázat hirdettetett. A pályázat sorsa most dőlt el. A második díjat a Csokonai nyomda ügyvezetője, *Ruzicska* Gyula nyerte meg „A könyvornamentikáról” írott cikkével. Gratulálunk a derék, képzett férfinak a kivívott sikerhez.

— **A diákkongresszusi díszebédre,** mely április 29-én d. u. 2 órakor lesz a Bika dísztermében, a kik *páholy-jegyét* óhajtanak, szíveskedjenek a kongresszusi irodához fordulni (Bika-szálló 8.), hol a jegyek természetesen díjtalanul kaphatók.

— **Képes levelezőlapok kiállítása.** Az iparművészeti muzeumban Budapesten május 20-án, képes levelezőlap-kiállítás nyílik meg, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul. A titkári hivatalnál számos művész és iparos jelentette be, hogy résztvesz a kiállításban. A jelentkezők között vannak egyiptomiak és brazilaiak is. A kiállítás végrehajtó bizottságában a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumot Radics Jenő, az iparművészeti muzeum igazgatója, — a kereskedelmi miniszteriumot Henyey Vilmos dr. posta- és táviró-igazgató képviseli. A bizottság elnöke Gelléri Mór kir. tanácsos, Kunossy Frigyes nyomdatulajdonos és Kovács Frigyes építész; tagjai: Nyáry István gróf, Diwald Károly fényképész és Mihalik József muzeumi őr. A kiállítás vezetője Frankl Ferry Emil. Kérdezősködőknek bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a titkári hivatal (V., Nádor utca 13. sz.)

— **Sikkasztó segéd.** *Nasch* József helybeli kereskedőnél segédkedett Kelemen Sándor, a ki a múlt hét végén észrevétlenül eltűnt Debreczenből. Ugyanekkor *Nasch* József pénzes fiókjából is elpárolgott kétszáz korona. A kereskedő jelentést tett, mert a két eltűnésben oki összefüggést látott s a fővárosi rendőrség le is tartóztatta Kelemen. Tegnap hozták vissza Debreczenbe s kihallgatás után szabadon bocsátották.

— **A primadonna.** Előadás alatt szól egy hölgy a szomszédjához:
— Hogy tetszik önnek az új énekesnő?
— A kritikusok éjig emelik, de azt hiszem, még sem csinálnak belőle csillagot.

— **Meglopott részeg.** Nagy József napszámos jól bepillantott a pálinkás üveg fenekére, majd a Hatvan-utca végén levő bormérésbe tért s hozzálátott a szőlő leve logyasztásához. Mikor fizetett, szemmel tar-

totta egy nő, hogy hova teszi a pénzét. A koresmából kimenő Nagy Józsefnek utána lopódzott s hirtelenül ellopott tőle 18 korona s 90 filléryi összeget. A részeg atyafi jelentést tett esetéről s a tolvaj nőt nyomozza a rendőrség.

— **Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Jótékonyági Köre.** Ilyen is létezik. Igazán csodálatos, hogy nyomdászaink milyen sokoldalulag biztosítják saját és övéik jövőjét. Csak nemrég ismertettük az országos nyomdász-egylet múlt évről kiadott jelentését s ime, most már a nyomdászok által alakított és fentartott Jótékonyági Kör múlt évi áldásos működéséről is megemlékezhetünk. E Kör célja szükségét szenvedő tagjait, illetőleg ezek családtagjait segíteni; különösen az elhalt nyomdászok hátramaradt árvaínak felsegélését, téli ruhával való ellátását kultiválja nagy előszeretettel. Hogy e tekintetben mily áldásos volt a múlt évi működés, álljanak itt röviden a következő számadatok: Segélyezésre kiadott 748 frtot; az árvák fölruházására 1539 frt 3 krt. Fölruházottat ez összegből 89 árva (50 leány, 39 fiu); ruha helyett pénzsegélyben részesült 46 árva. Összesen 135 árva részesült segélyben, kik között 118 fővárosi és 17 vidéki (ezek közül kettő debreczeni) volt. Az árvák fölruházására kibocsátott gyűjtőleveken, leginkább nyomdászoktól, begyűjt 1127 frt 44 krt. Ez adakozásra vonatkozólag említi fel az évi jelentés a következőket: „Ha van tér, melyen a jótékonyág gyakorlása az élet erős szüksége gyanánt nyilvánul s a szív mélyéből fakad: Gutenberg utódai, a könyvnyomtatók és betűöntők körében igaz ez s nem közéleti hivalkodás. Ez örvendetes összetartás hány könyvet törölt le, hány árvát mentett meg a korai elzüléstől: áldásos pillanatokban fogantatott körünk ügyvivői tudják.” A Jótékonyági Kör összes vagyona a múlt év végén kitétt 1972 forint 10 krt. mely a következőképp oszlik meg: árvaalap 1134 frt 03 krt., segélyző-alap 229 frt 84 krt., ösztöndíj-alap 520 frt 21 krt és kézipénz a pénztárosnál 88 frt 02 krt. A vagyonszaporodás az előző évhez képest 351 frt 11 krt tesz.

— **A halál útján.** Szénási Zsuzsánna nagyon megutálhatta a földi életet, melyben még a gyönyör is bánattal van keverve. Elégedetlensége később annyira fokozódott, hogy kész volt saját kezével oltani ki ifjú életét. Tegnap a nagyerdei fürdőház előtt járkált fel s alá, majd hirtelen összerogyott s a fájdalom kiült az arcára. Az ott posztoló rendőr hozzámment s faggatni kezdte baja felől. A leány azt felelte, hogy nagyon beteg; nem bírja magát. A rendőr aztán felkísérte a bűnügyi osztályhoz, hol a szerencsétlen leány kivallotta, hogy három papkli gyufából oldatot csinált s' azt megitta. Különben a Magos utcán lakott özvegy Pintérnénél. Az öngyilkosjelöltet kórházba szállították.

— **Zendülés Balmazújvároson.** A múlt évi június 11-én véres zendülés színhelye volt Balmazújváros. Ezy munkaadó száz munkást keresett s az összegyűlt népet valaki izgatni kezdte. A lázító szavak nem tévesztették el hatásukat s a nép lázongani kezdett. Ekkor érkezett oda két csendőr, a kik a népet szétoszlásra akarták bírni, de a felszólítás nem használt, sőt a tömeg fenyegető állást foglalt el velük szemben. A csendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni s Tóth Gábor nevű ember szíven találva, holtan rogyott össze. A lázadók közül 37-en kerültek a vádlottak padjára, kiknek ügyét tegnap vette tárgyalás alá a helybeli kir. törvényszék. A bűnügy tárgyalása, tekintettel a kihallgatandók nagy számára, az egész héten el fog tartani.

— **Szerelm és gyufa.** Nagyon szépen összeeseng e két szó egymással. Szívükben megsebzett szakácsnék, szobalányok szokták összerimeltetni. Míg az egyik tart, nem kell a másik. De hát ez a szerelm olyan, mint a tele hold: lassankint elfogyatkozik és beáll utána a csüggesztő sötétség. Milyen jó, hogy foszforos gyufa

kapható a kereskedésekben. Egy kortyantás kell a belőle eszközölt folyadékból és aztán vége minden bubánatnak. A legújabb ilyen áldozat *Boncz* Anna, 19 éves eselédleány, ki a Deák Ferencz-utcán lakott. Szeretett, csalódott; a szíve nagyon fájt. Gyufaoldatot készített s megitta. Most a kórházban várja a jölvő halált, a mely talán fel is fogja keresni, hogy megszabadítsa minden földi bajtól.

— **Dr. Széll Kálmán tudatja, hogy lakását május hó 1-jétől József királyi-herceg-utca 35-ik szám alá helyezi át.**

— **Dühöngő vadházas.** Szalkai István, ki foglalkozására nézve napszámos, balkézi házasságban él özvegy Nagy Józsefnélval a Garay-utcán. A vadházások között természetesen napirenden volt a perpatvar. Tegnap is összezördültek s a feldühödött férj fegyvert ragadt, hogy lelővi az asszonyt. A megrémült nő kifutott az utcára, hová Szalkai is követte. Itt aztán lefűlelték a vad haragu férfit s letartóztatták.

— **Nemcsak Magyarországon** legelterjedtebb a **Ferencz József keserűvíz**, hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyét foglalja el. Bevásárlásnál nagyon ajánlatos csakis „Ferencz József keserűvíz” elnevezést használni, nehogy más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Gyilkos csendőr.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 25.

Titokzatos gyilkosság ügyében vezet a helyszínén. Medgyes Bodzáson a nyomozást *Rómay* Béla aradi m. kir. csendőrszázados. Egy csendőr a társát szolgálati fegyverével agyonlőtte, ép amikor őráraton voltak. A gyilkosság okát még nem tudni, de valószínű, hogy szerelem volt a drámai motívuma a véres históriának.

A gyilkosságról az alábbi részleteket jelentik:

A medgyes-egyházi csendőrőrs két tagja a vasárnap virradó éjjel őráratba ment a medgyes-bodzási határba. A két csendőr Horváth és Szekeres Zoltán volt, akik egy darabig csendesen, hallgatagon járták a tanyákat.

Betértek Kiss Albert János bodzási gazda tanyájába: itt látták őket utoljára együtt. Azután tovább indultak.

Mintegy kétszáz méter távolságra lehetek a tanyától, a mikor Szekeres Zoltán elmaradt a társától. Annak nem tűnt föl az elmaradása, hanem tovább ment. Mikor Horváth egy bizonyos távolságra volt, Szekeres *szolgálati fegyverével utána lőtt...* A lövés Horváth kalapja szélét érte. Horváth ép meg akart fordulni, de a következő pillanatban Szekeres *ujra lőtt.* A második lövés Horváth *nyakacsigolyáján furódott be és a bal szemén jött ki. Ez a lövés rögtöni halált okozott: a szerencsétlen ember jajkiáltás nélkül rogyott össze.*

Mikor Szekeres látta, hogy Horváth halva van, Szemenyei Pál tanyájára ment és ott levelet írt a csendőrőrsre, a melyben pár sorral elmondta, hogy Horváthot meggyilkolta és hogy várja a letartóztatását. A levelet Szemenyei bérese vitte az őrsre. Éjfél tájban jött az őrsparancsnok három csendőrrel érte. Szekeres azonnal megadta magát és ő vezette a csendőröket arra a helyre, a hol Horváth holtteste feküdt.

A gyilkosságot Szekeres valószínűleg szerelemfűlésből követte el. Szekeres és Horváth Szemenyei Pál leányának udvaroltak; minden valószínűség szerint a közös udvarlás volt a forrása a gyilkosságnak. A gyilkos különben alig mutat megbánást és nem tagadja, hogy tettét előre megfontolva követte el.

Az áldozat *debreczeni* fiu volt; a holttestét ma boncolják föl.

A gyilkosságról táviratban értesítették az aradi csendőrszázadosparancsnokságot és *Rómay* Béla csendőrszázados maga utazott a helyszínére, hogy a nyomozást vezesse.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Krisztus korabeli hajviselet.** Akik hajukat közepén választva hordják, nem is sejtik, hogy a Krisztus korabeli divatnak hódolnak. Így írja a Berlinben megjelenő Protestáns Enciklopédia legújabb kötete, melyben Müller Miklós, a berlini egyetemen az egyházi arkeológia tanára cikket közöl a Krisztus korabeli hajviseletről. Eszerint a közepén elválasztott hajviselet a zsidóknál már divatos volt. Publius Lentulus konzul a szenátushoz levelet intézett, melyben az új valláshirdető külsejét írja le. E leírás szerint Krisztusnak gesztenyeszín, göndör, fénylő haja volt, melyet *discrimen habens in medio capitis iuxta morem Nazarenorum* (feje közepén választékot hordva zsidó szokás szerint) viselt. A kereszténykor első századaiból származó szobrok és képek legtöbbször is ez a hajviselet látható. Érdekes, hogy most a pinczerek és borbély-legények kapták föl leginkább ezt a divatot.

* **Az amerikai aranyszobor.** New-Yorkból írják, hogy az a 150.000 dollár értékű szinarany-szobor, melynek Maude Adams, az ismert szobrász volt a modellje, nem kap helyet a párisi kiállítás amerikai osztályában, mert az amerikai kiállítási biztos kijelentette, hogy ez a szobor, melyet egy magántársulat spekulációból készítettett, „az amerikai leány hivatalos megtestesítésének” nem tekinthető és így hivatalos helyet (!) nem kaphat. — Az aranyszobrot most egy külön pavillonban fogják kiállítani. A párisi kiállítás egyetlen „hivatalos” szobra a Lafayette-szobor, mely az amerikai tanuló ifjuság adományából készült. Ezt a szobrot július negyedikén maga Mac-Kinley elnök fogja kábelen át leleplezni. Az elnök ezen a napon Washingtonban, a „fehér ház” disztermében, megnyom egy villamos gombot, melyet a tengeralatti kábelen át a párisi kiállításban levő szoborral közvetlen összeköttetésbe hoznak és így a szobrot leleplezi.

* **Smallné, az őszinte hölgy.** Frédéric Small Londonban él, még pedig abból, hogy más embereknek fájdalmat okoz. Ő ugyanis fogorvos. És most következik a történet. Small utól minden nagyobb drámai jelenet nélkül elszökött a felesége és ma nap a következő levelet küldte neki:

Kedves Fred! — Én téged e hónap 7-én háromnegyed tízkor megcsaltalak. Hidd el, hogy szegyenlem a dolgot, szomorú vagyok és szánom-bánom bűnömöt. Az, a ki szivemben utódod lett, ideges ember, sokat foglalkozik üzleti ügyeivel és azt hiszem, hogy nem leszek boldog veled.

A levélíró hölgy aztán szombaton megjelent a törvényszék előtt, ahol ki is mondta a bíró a választ. Amikor Smallné, az őszinte hölgy távozott a teremből, így szólt egy ismerőséhez:

— Igazán furesák ezek a férfiak. Ha az ember utkolódzik előttük, haragszanak. Ha megmondja az igazat, úgy jár, mint én... Már most tessék eligazodni velük!

RÖPPENTYÜK.

* **Gyerekkodomák.** A kis Berzi, az állatkertben:

— Gyere közelebb, oroszán... hisz nem bántalak!

— Mama, Edus nem ad helyet az ágyban!

— Hogyan? több helyet foglal el, mint a felét?

— Nem, de a közepére fekszik, és azt mondja, hogy én feküdjem a két szélre...

* Pisti és Pali oszonnához ül. Pali észreveszi hogy csak egy alma van az asztalon és kétségbeesett zokogásban tör ki:

— Mama... mama... Pistinek nincs almája!...

— Adjál egy kis csukrot, mama...

— Már eleget ettél! Nem kapsz!

És a kis fiu, ahogy a mamától megtanulta, példázatot mond:

— Tudod, mama, mi történt a multkor itt az utcában?

— Mi?

— Hát egy kis fiu csukrot kért a mamájától és nem kapott... aztán...

— Nos, aztán?

— Aztán másnap az árokba esett...

Tanító: Hány foga van az embernek?

Jani: Az egész szája tele van vele.

Mama: Feri, már megint lyukas a harisnyád!

Feri (nagy zavarban): Én nem tehetek róla, mama... éjjel leesett a székéről.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, április 25.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség 77	6.95 — 7.25
" " 78	7.15 — 7.45
" " 79	7.20 — 7.50
" " 80	7.45 — 7.60
Rozs " 71/73	6.00 — 6.10
Árpa	5.40 — 5.60
" (jobb)	0. — 0. —
Zab	4.70 — 4.80
" prima	0. — 0. —
Tengeri	5.45 — 5.60
Köles	5.80 — 6. —
Napraforgó mag	4.50 — 4.60
Bükköny	7.25 — 7.75
Lóhere	65. — 70. —
Luczerna	40. — 42. —
Pogácsa napraforgó	4.70 — 4.20
" tökmag	5.10 — 5.50
Bab (fehér)	6.75 — 7. —

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Irta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

35.

Takaros kis házikó volt az övé s az ember akármikor ment hozzá, még mindig biztos lehetett fölére, hogy jól fogja magát érezni nála.

Saltash kíváncsi lett volna megtudni, vajjon mit beszélhet Mrs. Mauton a Markham eset fölül; mert hisz lady Markham bizalmas barátnője neki. Elképzelte magában, hány meg hány csipős megjegyzés és micsoda fura erkölcsi prédikációk a világi javak megbizhatatlansága fölül hagyták el csufondárosan összecuscsoritott ajkait. Ő maga — már mint Saltash — a hírlapokból értesült a rablás minden részlete fölül. Különösen azt szerette volna megtudni, mi lehetett Mrs. Mautonnak a véleménye az Arabella Jégtündér-jelmezben való megjelenése fölül. Föl is tette magában, hogy mi helyt kitölti itt a rárótt két hetet és visszamegy a városba: első dolga lesz az öreg hölgyet meglátogatni és mindenféléről megtudni tőle mindent. Milyen kellemes is lesz újra Londonban élni! Ugy érzi magát, mintha már évek óta lenne távol a fővárostól. Az a néhány nap, a mit Brinvilleben töltött, tiszter annyinak tetszik előtte. Lehetséges e, hogy csak ily kevés idő óta lenne itt? Mintha csak el volna temetve; — persze, a világ azért csak halad tovább a maga útján, hanem ő nem tud fölére semmit. Az a körülmény, hogy teljes tudatlan-

ságban volt mindenaffélól, a mi a Barnstreetre vonatkozott, legjobban érezte vele, mennyire tévol esik e kis világtól elmaradt fészekben mindattól, a mi a saját körében végbemegy. Ősz óta nem volt színházban, sem egy klubhelyiségben.

Hát Hanson Mary vajjon mit csinál? Vajjon most is Mrs. Mautonnál van-e, és most is olyan csinos és jó modoru czizus e mint azelőtt? Valóban nagyon is csinos és ügyes ahhoz, hogy cseléd legyen. Meg is mondta neki sokszor. Ha csak egy parányi tehetsége van — és pedig nagyon, de nagyon parányi is untig elég lenne — ilyen csinos arczczal és ilyen gyönyörű termettel színpadra kellene hogy menjen. Ámbár meglehet, hogy jobb rá nézve, ha nem megy. Hanem annyi bizonyos, hogy a színpadon szép sikerre lehet kilátása. Elég jól beszél a maga sorsabeli nők műveltségi fokához képest, nagyon kevés hibát szokott elkövetni; a mellett hangsúlyozása is meglehetősen. Hamar kaphatott volna, holmi egykét sorból álló szerepet; ügyessége és gyors felfogása is sok tekintetben kisegítette volna és egészen bizonyos, hogy szép carriert csinálhatott volna.

Igazán jó leány lehet, — füzte tovább Saltash gondolatait, — hogy e helyett megelégszik a cselédleány alárendelt helyzetével; még akkor is, ha oly jó urnője van, minőnek Mrs. Mautont gondolja.

Furesán esett, hogy ez az elmeffutást követő estén épen Mrs. Mautontól kapott levelet.

Volt a Mr. Saltash Duke-streeti lakásán — így írta — és ott azt a fölvilágosítást kapta, hogy nem lakik többé ott. Tegnap aztán találkozott fivérével, sir Charles Saltashsel, kitől megtudta, hogy beteg volt és azt is, hogy most hol tartózkodik.

...De hogy minek ment ön épen Brinvillebe a világ összes fürdőhelyei közül, ha csak nem azért, hogy öngyilkosság vagy természetes halál útján véget vessen életének, azt meg nem tudom magannak magyarázni. Magam is jártam ott egyszer, de ha jól emlékszem, már a legközelebbi vonattal visszatértem.

Saltash szünetet tartott az olvasásban, hogy megilletődésének adjon kifejezést: kedves, jó öreg Mrs. Mauton! — azután tovább olvasta a levelet.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 207.

Bérlet 170. szám „B”

Csütörtökön, 1900. évi április hó 26-án

Ujházi Ede vendégfelléptével:

Otthon.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Sudermann Herman. Fordította: Márkus Miksa.

SZEMÉLYEK:

Schwartz	Ujházi Ede.	Wendlofszky F.	Kiss Irén.
Magda	Komjáthyné	Hefterding	Komjáthy J.
M. Riska	T. Halmi M.	Dr. Keller	Tanay F.
Augusta	Breznay A.	Beckmann	Íg. Szatmáry
Wendlofszky M.	Odry Árpád.	Klebs	Bartha I.

Szelvény- és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Színházi műsor.

Pénteken, április 27-én, bérlet 171. szám „C” Ujházi Ede és Náday Ferencz vendégjátékául: *A Pont-Biquet család.* Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson.

Szombaton, április 28-án, bérlet 172. szám „A” Ujházi Ede és Náday Ferencz utolsó vendégjátékául: *A megboldogult.* Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Bisson.

Vasárnap, április 29-én két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal: *A görög rabcsolla.* Operette 3 felvonásban. — Este 7 és fél óra körüli bérletszünetben: *A szökött katona.* Eredeti népszínmű 3 szakaszban. Irta: Szigligeti Ede.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Nyilatkozat.

Debreczenből Nagy-Kanizsára tervbe vett elköltözködésem egy közbejött szerencsés körülmény folytán elmaradt. Eme fontos — a gazdaközönségre is előnyvel bíró — körülmény pedig az, hogy sikerült a **Meliohar F és Bächer S.** hírneves gyárosok debreczeni képviselőjét megnyernem. Raktáram a régi helyen marad (Piacz-utca 26. szám Szikszay-ház, a főtőzsde udvarán) és f. év május 1 én nyílik meg, melynek szíves megtekintésére ezuttal kérem fel a gazdaközönséget és mélyen tisztelt régi ügyfeleimet.

Kiváló tisztelettel
Klein Jakob
gépraktáros.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. } frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak } " 6.— és 6.90 jobb
" 7.75 finom
" 8.65 finomabb
" 10.— legfinomabb

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő-szöveteket, turista-lodeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahú szállításhoz biztositék. A magánfelek előnyei: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni tetemesek.

Christóf Schramm-féle

Borostyán Lakk-festék

puha padlók befestésére, többféle színárnyalatban, gyorsan szárad s rendkívül tartós.

Eisenstädter-féle legjobb

Linoleum

3 színárnyalatban.

Nejedly-féle legkiválóbb

Spiritus Padló-lakkfesték

rendkívül gyorsan száradó, tartós fényű.

Továbbá legkitünőbb

Parkett Viasz-kenőcs

kemény padlók és parkettek beeresztésére és fényesen tartására 1/4, 1/2, 1 és 2 kilós bádóg dobozokban legjutányosabb árban kaphatók

Geréby Fülöp utódai cégnél

Debreczen, Piacz- és Széchenyi-utca sarkán.

Tisztelettel van szerencsém az igen tisztelt szállodások, vendéglősök, kávéosok és azok m. t. alkalmazottjainak becses tudomására juttatni, hogy

a „Debreczeni Pinczerek Betegsegélyző Pénztára“

irodáját

folyó évi május hó elsejétől a Gáll Ferencz ur házából

a Dr. Tihanyi-féle házba helyeztem át.

Tisztelettel

Glück Adolf

ügyvezető.

KEIL-LAKK

(GLASUR)

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára 2 kor. 70 fil. — 1 kis palaczk ára 1 kor. 36 fil.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 k 20 f.

Arany-fénymáz

képketrek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 40 fil.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók ablakdeszkák stb. újból való befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil. — 1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fil.

Mindenkor kaphatók: **Szent-Királyi Tivadar** cégnél **Debreczenben.**

Levélpapírok

kereskedelmi levelezéshez negyed és nyolczad alakban, fehér, vonalzott, kockázott és merített minőségben, **nyomással** és anélkül.

Doboz-levélpapírok egyszerű, finomabb, valamint a legnagyobb fényűzéssel és művészettel kiállított formában.

Billet du Correspondence,
csinos tokokban.

Legujjabb

„**Monopresse**“

melylyel mindenki a legegyszerűbb módon önmaga készítheti monogramjait.

Darabja 25 kr.

Névjegyek a legszebb nyomással.

Irodai papírok

mindenféle minőségben és vastagságban és pedig:

fogalmazó-,
középfinom irodai
legfinomabb „
okmány- és
miniszteri papír.

Író tollak, Tollszárok, Tentatartók.

Kuhn-féle, Soenneken- és Birmingham-tollak, egyenkint, tuczatokint és dobozokban.

Tollszárok óriási választékban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, — fa, kaucsuk, nikkell, szaru, sündisznó-tüske és csontból.

Irodai és disztentatartók, zsebben hordozható tentatartók fából, nikkeltől, mindenféle elképzelt alakban

nagy készlet olcsó árakon kapható a

CSOKONAI-
papírkereskedésben

Debreczen, Kossuth-utca 13.